

*Inspiration til nyt byråd
om lokaldemokrati og
øget borgerinddragelse*

**FOLKE
MØDE
RANDERS**

11.-17. september 2021

Temaet for Folkemøde Randers 2021 er at inspirere til, hvordan de byrådsmedlemmer, der vælges i november, kan styrke det lokale demokrati og borgernes inddragelse i beslutningsprocessen. Der er gratis adgang til alle arrangementer.

Lørdag d. 11. september

Kl. 10.00-15.15

Demokrati er ikke pænt.

Oplæg af **Daniel Toft Jakobsen** og **Ingrid Ank** om vigtigheden af, at demokrati bygger på åndsfrihed. ”Demokrati er ikke pænt,” sagde Mads Kastrup, debatredaktør på Ekstrabladet, i et ellers pænt P1-program. Og han – om nogen – må vide det. Demokrati er ikke pænt, når og hvis det bygger på grundlæggende frihedsrettigheder som ytringsfrihed, religionsfrihed og foreningsfrihed – eller med en samlebetegnelse: på åndsfrihed. For friheden må – hvis vi mener noget med den – nødvendigvis strække sig længere end til det, vi hver især synes er ’god opførsel’, ’de rigtige holdninger’ eller ’den rette tro’. Så hvordan fortsætter vi den demokratiske samtale på åndsfrihedens præmisser – lokalt og nationalt?

Daniel Toft Jakobsen er MF for S, Ingrid Ank er leder af Grundtvig-Akademiet og formand for Foreningen Åndsfrihed. Sammen er de forfattere til bogen ”At være demokrat er ikke at være bange – Åndsfrihed under pres”.

Alt det vi kan – når vi gør det sammen.

Oplæg af **Annika Agger**, lektor med speciale i borgerinddragelse på Roskilde Universitet, om kommunerne som katalysatorer for stedsbaserede klimaindsatser. Rundt om i landet pibler det med borgerdrevne projekter, der fremmer biodiversitet – eller iværksætter lokale handlefællesskaber omkring grøn omstilling. Mange af disse er drevet af ildsjæle – der udviser stort engagement og gør en forskel i deres lokale områder. Spørgsmålet er – hvordan vi får udbredt dette engagement – fra få til mange? Hvilken rolle kan kommunale og offentlige institutioner spille – for at katalysere stedsbaserede klimaindsatser?

Er demokratiet i krise? Hvordan kan vi styrke demokratiet?

Oplæg af tidligere formand for Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), nuværende MF for S, **Kasper Sand Kjær**. Mens han var formand, nedsatte DUF Demokrati-kommissionen, der senere barslede med betænkningen ”Er demokratiet i krise? Analyser og anbefalinger til at styrke demokratiet i Danmark”, hvor et af temaerne var ”Borgerne, civilsamfundet og den deltagerdemokratiske tradition”. Kasper Sand Kjær, der er født og opvokset i Randers, er desuden formand for Dansk Institut for Demokrati og Partier (DIPD).

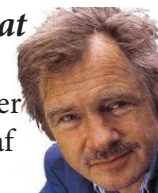
Demokrati, der dur, begynder nedefra.

Oplæg af Gentofte Kommunes tidligere borgmester **Hans Toft**. I 2015 tog Gentofte for alvor et opgør med den traditionelle politiske struktur. På tværs af partiskel

Paneldebat

Hvert oplæg bliver debateret af et panel

med bl.a. **Isabella Arendt**, formand for Kristendemokraterne, og filosof og lektor ved Danmarks Pædagogiske Universitetsskole **Arno Victor Nielsen**.

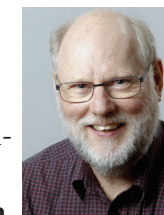

besluttede en næsten enig kommunalbestyrelse at fremme politikudvikling i et tæt samarbejde mellem borgere, politikere og

medarbejdere i administrationen. Politikernes rolle skulle skifte fra at være administratorer til – sammen med borgerne – at lave politikudvikling helt fra bunden – og uden at øge arbejdsbyrden for politikerne. Det sker i opgaveudvalg, typisk bestående af 10 borgere og fem politikere, som lægger grunden til politiske strategier og holdninger og indstiller til kommunalbestyrelsen. Det blev således et opgør med de stående udvalg, som gik fra tidligere at afholde 11 møder om året til i stedet kun nu et møde i kvartalet. Gentofte Kommune har siden 2015 haft i alt ca. 40 opgaveudvalg og nye er på vej.

Mødeledelse

Mødet ledes lørdag af kommunalforsker **Roger Buch**

og formand for Folkemøde Randers **Per Schultz-Knudsen**.

Søndag d. 12. september

Kl. 11.00

Lokale fællesskaber – hvordan gør vi? ved ph.d. og konsulent **Jens Ulrich**.

Lokale og stedbundne fællesskaber er i høj kurs. De er svaret på mange vigtige samfundsmæssige problemer som eksempelvis ensomhed, integration og social sundhed. Men hvem har ansvaret for fællesskabelsen? Og hvordan inddrages dem, som gerne skulle være en del af fællesskaberne i de fællesskabende processer? Jens Ulrich har gennem en årrække arbejdet med fællesskabelse, involvering, inddragelse og samskabelse. Dette som konsulent, facilitator, rådgiver, foredragsholder og forsker. Jens Ulrich har tidligere været ansat på blandt andet Aalborg Universitet og VIA University College, men driver i dag sit eget konsulentfirma Ulrich Consult ApS.

Kl. 11.30 Byudvikling med mennesket i centrum.

Lokaldemokrati og tidligere borgerinddragelse, hvor mennesket eller mennesker er i centrum, når det handler om byudvikling, skaber social bæredygtighed, tillidsfulde fællesskaber og sammenhængskraft, så der skabes et rigt og mangfoldigt

Aarhus, vil **Sarah Jarsbo**, daglig diplomat i foreningen Sydhavnens bylivskontor, forkvinde for Foreningen Sydhavnen og konsulent i Y Factory, vise, hvordan nogle af de mest komplekse udfordringer nu og for fremtiden kan løses, når mennesker står sammen om et fælles formål, og dét skaber forandringer.

Kl. 12.00 Udfordring: Hvordan får politikerne borgerne i tale om vigtige spørgsmål, inden beslutningerne træffes? Gang på gang bliver borgerne overraskede og fortørnede over politikernes beslutninger. Det fører til protester og kritik, selv om sagerne ofte har været i lange høringer, hvor borgerne er blevet orienteret om, hvad der skal ske, og har haft mulighed for at komme med kommentarer og forslag til

bymiljø med plads til alle – også byens socialt udsatte. Med udgangspunkt i erfaringer fra Sydhavnskvarteret i

ændringer.

Amtsavisens lokaljournalister **Karin Hede** og **Ivan Freund** giver eksempler fra det virkelige liv på sager, hvor en storm af protester har rejst sig, når beslutninger, der for længst er truffet i byrådet, skal føres ud i livet. Og kommer med forslag til, hvordan man i højere grad kan få borgerne involveret i processen - inden beslutningen tages.

Kl. 12.30 Fra udtømming af de politiske ideer til reetablering af værdibaseret politik - også kommunalt.

Steen Ole

Hedelund Jørgensen, der har skrevet flere bøger om demokrati, forklarer i oplægget, hvad der skal til for at ændre politisk administration til ny politik - også kommunalpolitik - baseret på værdier, visioner og åbne demokratiske organisationer. Hans påstand er, at borgerne ønsker værdibaseret forandring og borgerinddragelse overalt i de politiske strukturer. Hvis de folkevalgte ikke leverer varen, vil det skade sammenhængskraften i vores demokrati, og politikerleden vil vokse. Fremtiden er mere åbenhed, mere borgerinddragelse, mere decentralisering og mere direkte demokrati.

Kl. 13.00 Frokost

Kl. 13.45 Øget borgerengagement i by og opland - er der forskel?

Debat på baggrund af formiddagens oplæg. Alle kan komme til orde. Debatten indledes med indlæg med eksempler fra bl.a. **Alex Weinreich**, chef for Erhverv og Bosætning, og **Line Heydorn Thorsager**, midtbykoordinator og arkitekt.

Kl. 15.00-17.00: Underværket, Stemannsgade 9 C, Randers:

Når pårørende får en stemme / Det gode samarbejde mellem pårørende og kommunen.

Henrik Maneo Hald og **Julia Közle Præstmann Olsen**, præsenterer deres speciale "NÅR PÅRØRENDE FÅR EN STEMME - Et partsindlæg af de pårørende til børn med handicap, om deres oplevelser i samarbejdet med Center for børnehandicap og autisme i Randers Kommune". Efterfulgt af paneldebat om det gode samarbejde. Arrangør: Landsforening Autisme Randers og Forældregruppe til børn med handicap.

Mandag d. 13. september

Kl. 14.00-16.00 *Underværket:*

Hvordan sikrer vi demokratiet i et samfund, hvor opdelingen mellem rige og fattige øges. Oplæg med synliggørelse af Working Poor begrebet belyst gennem visuelle eksempler på arbejdsmarkedet, og hvordan nye ansættelsesforhold uden sikkerhed i arbejdet påvirker samfundet. Working Poor begrebet er ikke kun noget, som foregår langt væk fra Danmark. Det er også her – og endda i Randers. Hvordan undgår vi social dumping i Randers, som i givet fald kan øge dette?

Arrangør: 3F Randers

14.00-17.00 *J.O. Krags Plads:*

Fodboldstævne for unge.

Arrangør: Fodboldlinjen,
Randers Ungdomsskole.

Hele dagen: *Underværket:*

Kunstudstilling.

Arrangør: Værkstedet ”Broen”
- institut for kreativ udvikling,
Randers Ungdomsskole

Tirsdag d. 14. september

9.00-13.30 *Underværket:*

Opstartsmøde af Randers Fælleselevråd.

Randers Fælleselevråd samles for første gang og skal vælge formandskab.

Kl. 9.00 -10.30 er det muligt for offentligheden at få en indsigt i det arbejde, som Randers Fælleselevråd, der blev etableret i 2016, laver – lidt historik og planer for den kommende sæson.

Arrangør: Kaosambassaden

14.00-17.00 *J.O. Krags Plads:*

Fodboldstævne for unge.

Arrangør: Fodboldlinjen,
Randers Ungdomsskole.

16.30 *Regionshospitalet, Læringscentret, Skovlyvej 9, indgang B:*

Sammenhængende patientforløb - hvordan kan samarbejdet mellem kommune og region styrkes?

Med regionsrådsmedlem **Marianne Karlsmose**, Kristendemokraterne, og byrådsmedlem **Louise Høeg**, Venstre.

19.00 *Underværket:* **Speeddating for spidskandidater til byrådsvalget.**

Arrangør: Socialdemokratiet

19.00-21.30 *Underværket:* **Oprøret i Myanmar. Generation Z og generalerne.**

Ved **Eva-Marie Møller**, journalist på Danmarks Radio og ekspert i Myanmar og demokratiprocessen dér.

Arrangør: FOF og AOF.

Hele dagen: *Underværket:*

Kunstudstilling.

Arrangør: Værkstedet ”Broen”
- institut for kreativ udvikling,
Randers Ungdomsskole

Onsdag d. 15. september

14.00-17.00 *J.O. Krags Plads:*

Fodboldstævne for unge.

Arrangør: Fodboldlinjen,
Randers Ungdomsskole.

14.00-17.00 *J. O. Krags Plads:* **Brandkadetter viser førstehjælp og brandindsats**

Læs om arrangementet på bagsiden.

Arrangør: Randers Ungdomsskole.

14.30-16.30

Østergrave 4, 4.:

Samarbejde i et byråd til fordel for kommunen.

Oplæg ved borgmester **Peter Sørensen**, Horsens.

Arrangør:
Randers Amtsavis

Hele dagen: *Underværket:*

Kunstudstilling.

Arrangør: Værkstedet ”Broen”
- institut for kreativ udvikling,
Randers Ungdomsskole

19.00 *Underværket:* **Lokale foreningers møde og inddragelse af Randers Kommune og byrådspolitikerne.**

Arrangør: Enhedslisten

Torsdag d. 16. september

Underværket: **Bagedyst.** Kagebogstaver skal danne ordet FOLKEMØDE.

Kagerne foræres efterfølgende til enten et arrangement under Folkemøde Randers eller en institution/værested, så madspild undgås.

Arrangør: Randers Ungdomsskole

19.00 *Remisen, J. V. Martins Plads 3:*

Borgerinddragelse og lokaldemokrati.

Debatmøde med repræsentanter fra alle politiske partier/lister. Flere danske, skandinaviske og vesteuropæiske byer har længe været optaget af at nytænke lokaldemokratiet og borgernes rolle i udviklingen af by og lokalområde, hvor fokus har været på borgerforslag, borgerbudgetter og andre former for indsatser. Formålet har været at styrke nærdemokratiet, herunder borgernes deltagelse og engagement i at udvikle deres by og lokalområde. Hvad er holdningen blandt politikere i Randers?

Arrangør: Tøjhuskvarterets Venner.

Hele dagen: *Underværket:*

Kunstudstilling.

Arrangør: Værkstedet ”Broen”

Fredag d. 17. september

Kl. 16.00-18.00: *VIA University College, Jens Otto Krags Plads 3:*

50 år i lokal, national og international politik. 5. del af en foredragsrække.

Byrådsmedlem **Bjarne Overmark** ser i en foredragsrække tilbage på et halvt århundredes rejse i det politiske landskab. Foredragene afvikles over fem fredage - 20/8, 27/8, 3/9, 10/9 og 17/9 samme tid og sted. Overmark lover, at der vil blive sagt ting, som en større offentlighed ikke har hørt før – også ting som vil chokere - og kendte historier vil få en vinkel, der får tilhørerne til at se dem i et andet lys.

Arrangør: Beboerlisten i samarbejde med AOF

Kl. 16.00-19.00: *MacAle, Søndergade 2:* **Politisk café.** Arrangør: SF Randers

De unge præger Folkemøde Randers

Hele ugen er der arrangementer og aktiviteter med og for kommunens unge. Mandag til torsdag står Randers Ungdomsskole bag en fodboldturnering på Jens Otto Krags Plads. Torsdag vil brandkadetter fra Randers Ungdomsskole også dukke op på pladsen med deres brandbil bl.a. for at vise, hvordan de kan gribe ind, hvis noget lignende skulle ske på banen, som det der skete med Kristian Eriksen under det danske fodboldlandsholds første EM-kamp. Tirsdag vil det nye Randers Fælleselevråd benytte Folkemøde Randers til at mødes for første gang, og fortælle om aktiviteter og planer for fremtiden. I åbningsweekenden holder Kaosambassaden åbent hus med en række aktiviteter for unge, og hele ugen vil der være udstillet kunstværker og fotografier, hvor unge udtrykker deres håb til det nye byråd.

Folkemøde Randers 2021 er arrangeret af:

AOF, Beboerforeningen Tøjhuskvarterets Venner, Beboerlisten, BUPL, De Konservative i Randers, Enhedslisten, Erhverv Randers, FH Østjylland, Folkekirken i Randers Kommune, FOF, Forældregruppen til handicappede børn, Kaosambassaden, Kulturelt Samvirke, Kristendemokraterne, Landsforeningen Autisme Randers, Radikale Venstre, Randers Amtsavis, Randers Bolig, Randers City Forening, Randers Lejerforening, Randers Lærerforening, Randers Ungdomsskole, Skolesamarbejdet, SF, Socialdemokratiet, 3F, Underværket, Velfærdslisten og Venstre i Randers.

Enhver demokratisk forening, selvejende institution eller privat virksomhed med tilknytning til Randers kan blive medarrangør af Folkemøde Randers. Målet er at samle borgere igennem den demokratiske samtale, og at inspirere og engagere til samarbejde og dialog, på tværs af politisk ståsted og med et fælles mål om en bedre fremtid. Læs mere på www.folkemøde-randers.dk

Billeder i programmet er taget af: Steen Brogaard, Folketinget
- Lars Rasborg - Lisbeth Holten - Martin Kunzendorf - Annelene Pedersen og Morten Pape, Jysk Fynske Medier eller udlånt af oplægsholder.

BUCHS

Stærkere kommunikation.

JYSK VIN
det gode glas

UNDERVÆRKET

Randers Kommune

Randers
Amtsavis

Folkemøde Randers 2021 støttes af:

LEJER

kend din ret!

Kulturelt
Samvirke

